

og humanitetens love. Resolutionen indeholdt derhos et pålæg til generalsekretæren om at spørge medlemslandene om deres syn på afholdelse af en særlig konference til underretning af en konvention om forbud mod anvendelse i krig af nucleare og thermo-nucleare våben. Bl. a. de skandinaviske lande afholdt sig fra at stemme for denne resolution, bl. a. fordi de fandt, at problemet ikke burde behandles løserevet, men i sammenhæng med de stedfindende nedrustningsforhandlinger.

På 17. samling fremsatte Æthiopien sammen med 19 afro-asiatiske lande og Jugoslavien en resolution, der gik ud på at opfordre generalsekretæren til at foretage yderligere undersøgelser vedrørende medlemsstaternes anskuelser om afholdelse af en sådan konference. Også på denne resolution afstod bl. a. de nordiske lande. Resolutionen vedtoges i plenarforsamlingen med kun 33 stemmer, medens i alt 25 lande markeede, at de afstod fra deltagelse i afstemningen.

På 18. samling fremlagde 19 afrikanske lande et resolutionsforslag, som gik ud på, at generalforsamlingen skulle opfordre 18-magts nedrustningsudvalget i Genève til omgående at undersøge spørgsmålet om indkaldelse af en konference som nævnt.

Ud fra de samme synspunkter, der under tidligere samlinger havde fået den vestlige verden til at tage afstand fra forslaget, vendte vestmagterne sig også denne gang imod forslaget. Østlandene gav det tilslutning, medens der var nogen usikkerhed i den afro-asiatiske gruppe, idet en del af de forpligtede lande samtidig med at love at ville støtte forslaget, understregede, at det ikke burde gribe forstyrrende ind i nedrustningskomiteens arbejde.

Ved afstemningen fik forslaget 54 stemmer for, 17 imod, medens 24 afstod, deriblandt de nordiske lande.

Før afstemningen afgav den danske repræsentant i 1. udvalg *folketingsmand Lysholt Hansen* den 19. november en stemmeforklaring (se bilag 3).

I plenarforsamlingen vedtoges resolutionen med 64 stemmer for, 18 imod, medens 25 afstod. Imod stemte en række vestlige lande. Foruden de nordiske stater afstod bl. a. Argentina, Østrig, Israel, Japan, New

Zealand. (A/RES/1909 (XVII)). 1. udvalgsberetning til plenarforsamlingen: A/5617.

Fredelig udnyttelse af det ydre rum.

(Dagsordenens punkt 28).

18. generalforsamling behandlede spørgsmålet om fredelig udnyttelse af verdensrummet, i hvilket indgår forhandlinger af videnskabelig og teknisk karakter, i fortsættelse af sin virksomhed med samme sag på 17. samling. Problemet var fremdeles formuleret af grundlæggende juridiske principper for staternes udforskning og anvendelse af det ydre rum og mere detaljerede regler for bistand ved rumforskning, samt det internationale samarbejde på meteorologiens og telekommunikationens område.

Sagen behandlede i 1. udvalg, som om disse spørgsmål vedtog to resolutioner, nemlig dels en deklaration om de juridiske principper for staternes virksomhed ved udforskningen og anvendelsen af det ydre rum, dels en resolution i flere led om det internationale samarbejde om fredelig anvendelse af det ydre rum.

Om førstnævnte resolutionsforslag var der forinden forelæggelsen opnået enighed mellem USA og Sovjetunionen, og senere havde den i 1959 nedsatte rumkomité på nu i alt 28 medlemsstater (hvoriblandt Sverige) tiltrådt resolutionsteksten.

Teksten til deklarationen bygger delvis på tidligere udkast og resolutioner og fastlægger, at staternes virksomhed ved udforskningen af det ydre rum skal finde sted i overensstemmelse med folkeretten. Staterne har i international henseende ansvaret for deres virksomhed i det ydre rum og skal drage omsorg for, at national virksomhed, derunder også af privat art, i det nævnte område finder sted i overensstemmelse med deklarationens principper. Under udforskningsarbejdet skal staterne lade sig lede af et hensyn til samarbejde og gensidig bistand i forhold til andre landes interesser. Staterne bevarer jurisdiktionen over genstande, som de udsender i det ydre rum, og satellitter, som efter tilbagevenden til jorden findes udenfor vedkommende stats grænser skal tilbagegives. Endelig fastslås det, at staterne har erstatningsansvar for skade forvoldt af i rummet udsendte genstande, og at de skal betragte astronauter som